

**Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji
„Chrześcijańska odpowiedzialność w obliczu kryzysów”.
Kraków 11-12 września 2009 r.**

W dniach 11-12 września 2009 r. odbyła się w Krakowie Międzynarodowa Konferencja z serii „Rola Kościoła Katolickiego w procesie integracji europejskiej”. Konferencja ta organizowana jest Fundacją Roberta Schumana, Parlament Europejski oraz Papieski Uniwersytet Jana Pawła II w Krakowie. Tegoroczna konferencja skupiła się wokół zagadnienia „Chrześcijańska odpowiedzialność w obliczu kryzysów”.

Zagadnienie kryzysu gospodarczego jest dyskutowane dzisiaj bardzo szeroko, prelegenci na tej konferencji podjęli się zadania oceny kryzysu, jego źródeł i następstw przez pryzmat odpowiedzialności. Obecny kryzys nie jest dziejowym fatum, czy wybrykiem natury, ale jest wynikiem ludzkich błędów. Odpowiedzialność wobec kryzysu może być widziana trojako – jak to przedstawił dr Janusz Lewandowski. Po pierwsze jako zdolność zażegnania kryzysu i minimalizacji strat społecznych i gospodarczych. Po drugie jako zdolność wyjścia ze stanów nadzwyczajnych w relacjach pomiędzy władzą publiczną a gospodarką. I po trzecie, ta odpowiedzialność to jest zdolność wyciągnięcia wniosków z zaistniałej sytuacji i takiej korekty reguł międzynarodowego systemu finansowego, by nie stanowił źródła zagrożenia w przyszłości.

Do takiego ujęcia nawiązał w swoim wystąpieniu również Prof. Leszek Balcerowicz; podczas spotkań polityków na wysokim szczeblu nie ma konkretnych rozmów na temat kryzysów, bo przecież nie wypada, aby nawzajem obwiniać się za zaistniałą sytuację. Dziś należałoby przede wszystkim prowadzić ostrożniejszą politykę finansową, unikać pochopnego obniżania stóp procentowych oraz hamować nadmierny wzrost kredytów. Polityka fiskalna powinna być nastawiana na długofalową stabilność a nie tylko na krótką metę pobudzać gospodarkę. Rozwiązaniem problemu wyjścia z kryzysu może być – czego niestety nie widać w działaniach Unii Europejskiej – jest przygotowanie wspólnego pakietu reform dla wszystkich. Rozwiązania, jakkolwiek bolesne prowadzą przez, podwyższenia podatków, co jest złe dla gospodarki, a podatki i tak już są bardzo wysokie, albo ograniczenie wydatków, co jest lepsze dla gospodarki, ale zwykle trudniejsze politycznie.

W program konferencji wpisane zostały wystąpienia znanych polityków i osobistości życia publicznego takich jak; kard. Stanisław Dziwisz, Jacek Saryusz-Wolski, Stephan Raabe, Donald Tusk, Jerzy Buzek, Othmar Figiel, Lech Wałęsa, Jacques Santer, Marek Orzechowski, Jarosław Gowin, bp Tadeusz Pieronek, Gunter Verheugen. Każda sesja konferencji składała się z wystąpienia oraz paneli. Struktura konferencji polegała na wygłoszeniu referatu podstawowego, po którym następował panel dyskusyjny. I tak podczas I sesji ks. prał. Bernhard Felmberg, pełnomocnik Rady Ewangelickiej Kościoła Niemiec przy RFN i UE, wygłosił referat nt. *Wyzwania wobec kryzysu politycznego*; w panelu zaś uczestniczyli Jan Olbrycht, Mikołaj Dowgielewicz i prof. Gerald Pillay, a moderował panel ks. prof. Piotr Mazurkiewicz. Sesja II otwierała się wystąpieniami dr Janusza Lewandowskiego i prof. Leszka Balcerowicza na temat *Wyzwania wobec kryzysu gospodarczego*. W panelu moderowanym przez prof. Krzysztofa Rybińskiego uczestniczyli dr Janusz Lewandowski, dr Werner Langen, prof. Georg Millbradt. III sesja konferencji to wykład na temat *Wyzwania wobec kryzysu w kulturze i komunikacji* wygłoszony przez prof. Jana Miodka. Po czym nastąpił panel z udziałem Bogdana Zdrojewskiego, ks. Adama Bonieckiego, dr Michała Ebnera, prof. Stanisława Rodzińskiego, ks. prał. Paula Tighe, zaś panel moderował prof. Franciszek Sieja.

Kryzys – w świetle rozważań prelegentów – został przedstawiony jako szansa i wyzwanie, a zarazem jako sprawdzian naszych zdolności do przedstawienia chrześcijańskiego opisu rzeczywistości. Właśnie w czasach kryzysu można najgłębiej potwierdzić prawdziwość chrześcijańskiej koncepcji człowieka jako istoty twórczej, wolnej, odpowiedzialnej i solidarnej. Wiele zostało powiedziane o kryzysie, jako braku zdolności do przeciwdziałania kryzysowi gospodarczemu i to, że Unia Europejska nie wypracowała odpowiednich narzędzi przeciwdziałania temu kryzysowi. Należy odrzucić protekcyjizm, etatyzm i interwencjonizm państwowy jako sposób pokonania kryzysu. To wszystko może spowodować ustawienie się po stronie egoizmu, czyli życie na koszt tych pokoleń, które dopiero po nas przyjdą. W pokonaniu kryzysu – jako wniosek z konferencji – postuluje się stworzenie chrześcijańskiego opisu współczesnego świata. Ten opis musi się przedostać do europejskiej i światowej opinii publicznej za pośrednictwem mediów i kultury. Rynek wykracza poza sferę gospodarczą, który przenika swymi regułami dziedzinę kultury, komunikacji, mediów, niszczy przestrzeń debaty publicznej przez komercjalizację mediów, poprzez spłaszczanie przekazu, poprzez brutalizację. Kryzys nie jest zapowiedzią końca historii, ale widzimy, że za sprawą kryzysu wróciła polityka rozumiana jako misja rozwiązywania trudnych problemów. Tam gdzie wróciła historia, tam wróciła prawdziwa polityka, tam jest miejsce dla chrześcijan.

SPRAWOZDANIA

Wchodzimy w czas próby, a epoka naznaczona kryzysem jest czasem próby szczególnej. I to dla nas chrześcijan jest to dobry czas, bo możemy potwierdzić prawdy, którym służymy.

Ks. Roman Szewczyk